

กระทู้ถามที่ ๑๓๑/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒

เรื่อง มาตรการและนโยบายในการบริการจัดการผลิตผลเกษตรชนิดต่าง ๆ ในโครงการรับจำนำพืชผล
ของรัฐบาล

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้มีนโยบายและมาตรการต่อเนื่องมาจากรัฐบาลชุดที่ผ่านมาในการ
ดำเนินโครงการรับจำนำพืชผลทางการเกษตร อาทิ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน
เพื่อแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรและเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าว
ได้ล่วงเลยมาระยะหนึ่งแล้ว โดยใช้งบประมาณจำนวนมาก แต่ยังคงขาดความชัดเจนในการบริการ
จัดการผลิตผลการเกษตรในโครงการรับจำนำ ทั้งกระบวนการเก็บรักษา การแปรรูป การจำหน่าย
ระบายสินค้าออกสู่ตลาดซึ่งหากขาดการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด อาจมีผลเสียต่อภาวะเศรษฐกิจ
ของประเทศ และส่งผลกระทบต่อเกษตรกร จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีมาตรการและนโยบายในการ
บริหารจัดการผลิตผลเกษตรชนิดต่าง ๆ ในโครงการรับจำนำพืชผลของรัฐบาลอย่างไร ขอทราบ
รายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ผ่องศรี ธาราภูมิ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๓๑/ร.

ของ นางสาวผ่องศรี ชาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดลพบุรี
เรื่อง มาตรการและนโยบายในการบริหารจัดการการผลิตผลเกษตรชนิดต่าง ๆ
ในโครงการรับจำนำพืชผลของรัฐบาล

ข้าพเจ้า นางพรทิวา นาคาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอตอบกระทู้ถามที่ ๑๓๑/ร. ของนางสาวผ่องศรี ชาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดลพบุรี เรื่อง มาตรการและนโยบายในการบริหารจัดการการผลิตผลเกษตรชนิดต่าง ๆ ในโครงการรับจำนำพืชผลของรัฐบาล โดยขอทราบว่ารัฐบาลมีมาตรการและนโยบายในการบริหารจัดการการผลิตผลเกษตรชนิดต่าง ๆ ในโครงการรับจำนำพืชผลของรัฐบาลอย่างไร ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

ข้าว

๑. คณะรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้ดำเนินการโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีและข้าวเปลือกนาปรัง เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีทางเลือกในการขายผลผลิตและได้รับราคาที่สูงกว่าต้นทุน ซึ่งผลการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ มีปริมาณ ๕.๓๕ ล้านตัน และอยู่ระหว่างการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง ปี ๒๕๕๒ เป้าหมายปริมาณ ๖ ล้านตัน

๒. ปริมาณข้าวเปลือกที่รับจำนำ แปรสภาพเป็นข้าวสารและจัดเก็บในโกดังกลาง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ มีจำนวน ๔.๖๗ ล้านตัน

๓. คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีมติ (เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒) เห็นชอบกำหนดแนวทางการระบายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับภาวะตลาด โดยให้คณะกรรมการพิจารณาระบายจำหน่ายข้าวสาร พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๓.๑. ระบายโดยวิธีประมูล และในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G To G) มากขึ้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยว่าจะต้องเข้าสู่กระบวนการตามมาตรา ๑๕๐ ตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๓.๒. ระบายโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย โดยให้ ออกส. กันข้าวสารในสต็อกรัฐบาล เป็นข้าวขาว ๕% จำนวน ๔๖๓,๕๒๐ ตัน และข้าวหอมมะลิ ๑๐๐% ขึ้น ๒ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ตัน โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๑/๕๒ นำมาประมูลจำหน่ายโดยใช้กลไกตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า

๔. คณะอนุกรรมการพิจารณาระบายข้าวสารมีมติ (เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒) ให้ระบายข้าวสารในสต็อกรัฐบาลด้วยวิธีการประมูลจำหน่ายเพื่อส่งออกไปต่างประเทศ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะรองประธาน กชช. ได้อนุมัติการจำหน่าย เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๒,๕๘๔ ล้านตัน (ในราคาตันละ ๑๔,๐๕๐ - ๒๗,๐๐๐ บาท)

๕. ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติ (เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒) ให้ทบทุนการระบายจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการรับจำนำทั้งหมด โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการระบาย ขณะนี้ จึงต้องให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางดำเนินการต่อไป

ข้าวโพด

มาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๕๑/๕๒ และการเก็บรักษา

๑. ผลการรับจำนำ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ รับจำนำข้าวโพดได้ ทั้งหมด ๑,๐๑๗,๔๒๖ ตัน โดยมีหน่วยรับจำนำรวม ๑๕๑ หน่วย ใน ๒๕ จังหวัด

การเก็บรักษา ภายหลังสิ้นสุดโครงการรับจำนำ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้มีการเก็บรักษาไว้ที่โกดังที่เป็นจุดรับจำนำ โดยเจ้าของโกดังซึ่งเป็นคู่สัญญา กับ อคส. จะต้องรับผิดชอบดูแลคุณภาพ ความเสียหายและความสูญหาย

๒. การระบายข้าวโพดที่รับจำนำ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลนั้น ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ กำหนดให้ทำการระบายข้าวโพดที่รับจำนำโดยมีคณะกรรมการระบายข้าวโพด ประกอบด้วย กรรมการค้าภายใน องค์การคลังสินค้า และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับผิดชอบการระบาย

๓. มติ คชก. เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ให้องค์การคลังสินค้าเร่งระบายข้าวโพดที่รับจำนำภายใน ๑ เดือน เนื่องจากใช้เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์มาดำเนินการรับจำนำ

๔. คณะกรรมการ ฯ มีมติให้ทำการระบายข้าวโพดจำนวน ๔๕๐,๐๐๐ ตัน ส่งออกไปต่างประเทศทั้งหมดเพื่อลดปริมาณข้าวโพดส่วนเกินในระบบซึ่งได้ให้ความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒ ซึ่ง อคส. ได้ออกประกาศ และมีผู้เสนอราคาซื้อข้าวโพด ๔ ราย ซึ่ง คณะกรรมการ ฯ ได้มีการต่อรองราคาเสนอซื้อ ๒ ครั้ง (๕ มี.ค. ๕๒ และ ๒๖ มี.ค. ๕๒)

๕. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๒ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ) เป็นประธาน ทำการพิจารณา

เรื่อง ข้าวโพดในภาพรวม ซึ่งคณะกรรมการ ฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการตลาด โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน ให้พิจารณาเรื่องการตลาดข้าวโพด รวมถึงเรื่อง การระบายข้าวโพด

๖. คณะอนุกรรมการด้านการตลาด ฯ เห็นชอบให้ทำการระบายข้าวโพด จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ ตัน ให้กับผู้ส่งออกภายในประเทศเพื่อส่งออกไปต่างประเทศทั้งหมดตามความเห็นของคณะกรรมการ ระบาย ส่วนที่เหลือให้จำหน่ายไปต่างประเทศ โดยระบบ G to G และ/หรือ G to P และนำเสนอ ผลการพิจารณาระบาย ฯ ต่อให้คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งคณะกรรมการ ฯ มีมติ ให้นำเสนอผลการระบายให้ กรม. พิจารณาเนื่องจากมีภาระชดเชยการขาดทุน และมีประเด็น ว่าคณะอนุกรรมการด้านการตลาด มีอำนาจหน้าที่ในการอนุมัติการระบายจำหน่ายข้าวโพดดังกล่าว หรือไม่

๗. อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (เมื่อ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒) ให้แต่งตั้งคณะทำงาน ขึ้นใหม่ โดยมีอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เป็นประธาน ในการกำหนดยุทธศาสตร์การระบายสินค้า เกษตรที่รับจำหน่าย

มันสำปะหลัง

มาตรการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังปี ๒๕๕๑/๕๒ และการเก็บรักษา ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ - ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปริมาณรับจำหน่าย จำนวน ๑๑,๖๕๓,๕๒๘ ตัน ซึ่งแปรสภาพส่งมอบเข้าโกดังกลางมันเส้น ๓,๑๕๓,๗๓๐ ตัน แป้งมัน ๕๓๕,๐๘๕ ตัน (๕ มิ.ย. ๕๒) ผลผลิตมันเส้นและแป้งมันสำปะหลังนำเข้าเก็บที่โกดังกลางของ อคส. ที่กระจายอยู่ในจังหวัด แหล่งผลิตที่ใกล้เคียงกับจุดรับจำหน่าย รวม ๒๗๕ หลัง

การระบายผลผลิตมันสำปะหลัง คณะกรรมการนโยบายมันสำปะหลัง รองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สภาวสุ) เป็นประธาน ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการตลาดมันสำปะหลัง มีหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ ราคา และปริมาณการระบายผลผลิตมันสำปะหลังตามโครงการ แทรกแซงตลาดมันสำปะหลัง เพื่อจำหน่ายตามความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อตลาดโดยรวม และได้กำหนดแผนการระบายผลผลิตมันสำปะหลัง ดังนี้

๑. มันเส้น ด้วยการส่งออกไปประเทศคู่ค้าเดิมและขยายตลาดใหม่ (จีน เกาหลีใต้ รัสเซีย) รวมทั้งนำไปผลิตเอทานอลและจำหน่ายในตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า

๒. แป้งมัน ด้วยการส่งออกต่างประเทศคู่ค้าเดิมและขยายตลาดใหม่ (อินเดีย ตะวันออกกลาง รัสเซีย)

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้แต่งตั้งคณะทำงาน ระบายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังพิจารณากรอบแนวทาง ราคา เงื่อนไขการเสนอซื้อรวมถึงการเจรจา ต่อรองให้ได้ราคาและปริมาณเป็นข้อยุติ ซึ่งคงใช้เวลาอีกระยะหนึ่งในการดำเนินการ

มาตรการลดการขาดทุน การระบายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังตามโครงการแทรกแซงตลาด ซึ่งเก็บรักษาไว้นานจะมีการเสื่อมสภาพ มูลค่าลดลงตามระยะเวลา และเกิดภาระต้นทุนในการดูแล เก็บรักษาที่สูงขึ้นตามระยะเวลาที่ผ่านมา ตลอดจนภาระงบประมาณของรัฐที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง ผลกระทบต่อราคาสินค้าในตลาดปกติ จึงได้ระมัดระวังในการดำเนินการระบายผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังดังกล่าว และเนื่องจากรัฐบาลต้องจัดหางบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินมาตรการ แก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรจำนวนมาก กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอมาตรการใหม่ในการรักษาเสถียรภาพ ราคามันสำปะหลังปี ๒๕๕๒/๕๓ โดยดำเนินมาตรการให้สิทธิเกษตรกรในการขายหัวมันสำปะหลัง ล่วงหน้าในราคาประกัน ซึ่งจะเป็นมาตรการที่ไม่บิดเบือนกลไกตลาด รวมทั้งลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ